

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

תוכן עניינים

- א. הנודר מן הבשר מותר בבשר דגים וחגבים.....1
- ב. חיה ועוף אינו מן התורה.....2
- ג. הנודר מן הירק מותר בדלועין ... והלא אומר אדם לשלוחו קח לנו ירק והוא אומר לא מצאתי אלא ... אלא שדלועין בכלל ירק ואין קטנית בכלל ירק.....2
- ד. חלת חוצה לארץ נאכלת עם הזר על השלחן וניתנת לכל כהן שירצה.....4
- ה. גזירה שמא יעלה באילפס ראשון ... העוף ... לא עולה ולא נאכל.....5
- ו. באיזה שולחן אמרו בשולחן שאוכל עליו אבל בשולחן שסודר עליו את התבשיל נותן זה בצד זה ואינו חושש.....6
- ז. כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם.....6
- ח. תנא אגרא חמוה דרבי אבא עוף וגבינה נאכלין באפיקורן ... בלא נטילת ידים ובלא קינוח הפה ... עוף וגבינה אין בשר וגבינה לא ... הני מילי בליליא אבל ביממא הא חזינא.....8

דף קד.

א. הנודר מן הבשר מותר בבשר דגים וחגבים

כבר התבאר במסכת נדרים דף נד: שמקום¹ שדרכם² שאם ישלח אדם שליח לקנות לו בשר והלך ולא מצא, ובא ואומר לא מצאתי אלא דגים, אם נשבע או נדר במקום הזה מן הבשר נאסר אף בבשר דגים, שמכך שהשליח בא להתייעץ אם נחשב גם זה כבשר שמע מינה שבמקום זה בשר דגים בכלל סתם בשר הוא, וכן כל כיוצא בזה.

¹ שו"ע ונו"כ שם ח

² דבימי הגמ' היו נמלכין בכ"מ משא"כ עכשיו דאין נמלכין בכ"מ וכ"כ הטור משא"כ בעופות דעדיין נמלכין בכ"מ דלא כהר"נ שתמה על הרמב"ם. ביאור הגר"א שם יא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ובכל מקום הנודר מהבשר אסור אף בבשר עופות ובקרבים ובראש וברגלים בקנה ובלב, ומותר בחגבים שאינם נקראים בשר כלל.

ואם מראים הדברים בעת שנדר שלא נתכוין אלא בבשר בהמה בלבד, אינו אסור אלא בבשר בהמה, ומותר בבשר עופות ובבשר דגים, ואפי' במקום שהשליח נמלך עליהם. לפיכך מי שנודר³ שלא יקנה לשבת אלא חצי חתיכה בשר, נראין הדברים שלא נתכוין אלא לבשר בהמה הנמכר בחתיכה, אבל בעופות מותר.

ואפילו אם לא היו מראין הדברים בעת שנדר אלא שאח"כ אמר כוונתי לבשר בהמה, מותר בעופות ע"ש. אולם אם אמר להיפך שכוונתו בסתם בשר היתה לעופות הרי זה ספק⁴.

הנודר מן הבשר י"א⁵ שמותר בגידין, וי"א⁶ שאסור בגידים הרכים הנאכלים⁷ שהם טפלים לבשר⁸, מן הגידין מותר בבשר, דשני מינין הן.

ב. חיה ועוף אינו מן התורה

כברה התבאר לעיל דף קג: שבשר חיה ועוף⁹, אפילו בחלב טהורה, וכן חלב חיה¹⁰ בבשר בהמה טהורה מותר¹¹ בבישול, ובהנאה, ואף באכילה אינו אסור, אלא מדרבנן. אבל דגים וחגבים, אין בהם איסור, אפילו מדרבנן.

ג. הנודר מן הירק מותר בדלועין ... והלא אומר אדם לשלוחו

קח לנו ירק והוא אומר לא מצאתי אלא ... אלא שדלועין

בכלל ירק ואין קטנית בכלל ירק

³ בתשוב' מבי"ט ח"ב סימן רנ"ח דף קי"ט ע"ג מובא בש"ך י

⁴ פ"ת שם ב מתשובת חות יאיר סימן ט"ו

⁵ לבוש שם ה וכן הלשון בשו"ע

⁶ ש"ך שם ט וכתב על דברי הלבוש והגירסא בשו"ע שטעות הם, וכ"כ בפשיטות בערוה"ש שם כד

⁷ עיין אמרי ברוך

⁸ ירושלמי דהנודר מן העיקר אסור בטפילה. באר הגולה שם טו

⁹ שו"ע ונו"כ פח ג

¹⁰ פ"ת ס"ק ז' ערוה"ש ס"ק ט"ו

¹¹ ודעת הב"ח סי' פ"ז ויש"ש חולין פ"ח סי' ק' דחיה ועוף אסורים מן התורה ואף לאוסרים רק מרבנן עכ"פ הבישול אסור

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

עוד התבאר במסכת נדרים שם שהאומר¹² קונם ירק עלי אינו אסור אלא בנאכלין חיים, ולא אותם שאין נאכלים רק ע"י כבישה או בישול.

ואם אמר ירק קדרה עלי, אסור גם בחי וגם באותם ירקות שאכילתם הוא רק ע"י כבישה¹³ בכלי, שזה שאמר קדירה מורה גם על אותם הנכנסים בקדירה, אולם באותם שרק ע"י בישול נאכלים מותר בהם. וי"א שמותר לאכול ירק חי¹⁴.

ובשני המקרים הנזכרים, כלומר באותם הנאכלים חיים או כבושים אסור בהם אף כשיבשלים¹⁵, וכן באומר סתם ירק שאסור בירק הנאכל חי אסור בהם גם כשכבשן או בישלם.

ואם אמר ירק המתבשל בקדירה עלי. אינו אסור אלא במתבשל בה. בין שהוא מין ירק הנאכל גם חי או כבוש ובין שאינו נאכל רק ע"י בישול.

וכשאמר ירק המתבשל בקדירה עלי אסור בכל המתבשל בה אף בדילועין, שכל דבר שהשליח נמלך עליו יש להסתפק שהוא בכלל המין ההוא. שהרי אם אמר אדם לשלוחו קח לי ירק ואינו מוצא אלא דילועים, הוא בא ונמלך במשלחו אם תרצה דילועים, ואם כן רואים שדרך לקרות גם הדילועין ירק, אבל אם נדר מהדילועין מותר בירק.

הנודר¹⁶ מן הירק אסור אפילו ביבש¹⁷, מאחר שאין לו גורן כולם סתם ירק מקרי¹⁸. ומותר בפולין יבישים מאחר שיש לו גורן, כלומר שאוספין מהן

¹² שו"ע ונו"כ יו"ד ריו ד

¹³ מ"ז ג

¹⁴ ש"ך שם ו

¹⁵ ש"ך שם ו

¹⁶ שו"ע ונו"כ שם ה

¹⁷ וכתב רבינו הב"י בשו"ע סעי' ו' הנודר מהירק נסתפק בירושלמי אם הוא אסור בקולקום עכ"ל ואני תמה דלמה הזכיר רק קולקום והרי בכמה דברים נסתפק וז"ל הירושלמי שם הנודר מן הירק מהו שיהא מותר במיני אפומלייא כגון נבעה ומסרולא ופלוליא וקלוקסא ע"ש ואולי רבינו הב"י לא ידע מה המה מינים אלו וקולקום ידע דהערוך פי' שהוא מין לוף ויש בו הרבה גרנרין וראיה לזה שהערוך עצמו בערך פלוליא הביא זה הירושלמי וכתב שאינו יודע מה המה ע"ש ובוזה שכתב שהירושלמי מסתפק בזה אף שאח"כ אומר הירושלמי ר' יצחק וריב"ל תרויהון אמרין קולקום כירק למעשרות ולשביעית אך לנדרים מיבעיא. ערוך השולחן שם סעיף

כה

¹⁸ מ"ז שם ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

הרבה בגורן והרי הוא כדגן ובטל מהם שם ירק אבל אותן שאין להם גורן שאוכלים אותן מעט מעט ביבשותם גם יבש נקרא ירק שאין להם שם אחר.

דף קד:

ד. חלת חוצה לארץ נאכלת עם הזר על השלחן וניתנת לכל כהן שירצה

חלת חולין¹⁹ אם היה שם כהן קטן או כהן שטבל שהיא מותרת לו לאכילה ה"ז מותר לאכלה עם הזר על שולחן אחד. לפי שאינה מדמעת ואם נתערבה עם החולין אינה אוסרת²⁰, ולא גזרי' העלאה אטו אכילה שמא יבא הזר לאכלה כיון שאינו אלא מדרבנן²¹ ואפי' מכירים זה את זה מותר²².

ונותנין אותה לכהן ע"ה מפני שהיא טמאה באויר ארץ העמים אף על גב דבחלת א"י אין ליתן לכהן ע"ה שלא ישמרנה בטהרה אבל כאן שבלא"ה טמאה אין לחוש ואפי' נילושה במי פירות לא חילקו חכמים, וכן יכול ליתנו לכהן טמא שהרי יכול לטבול ולאכלו, וי"א²³ דדוקא כשאין כהן חבר או שהכהן ע"ה עני וצריך לפרנסו אבל אם לא כן לא יתן אלא לכהן חבר וכן פסק הש"ך²⁴ מיהו במקום שמפרישין ב' חלות ליתן החלה השני' גם לכהן

¹⁹ רמב"ם הלכות ביכורים פרק ה הלכה יב

²⁰ דעת רבינו שאפילו נתערבה שוה בשוה אינה אוסרת, ומתבטלת ושניהן מותרות. ודעת הר"י בן מ"צ פ"ד דחלה מ"ח וכ"ה באו"ז ה' חלה סי' רי"ג בשם השאלות ובסי' רנ"א וכ"ה ברש"ם דף ע"ט א' וכ"ד התשב"ץ ח"ב סי' רצ"א פ"ז דמ"מ צריך להרים א' מהן וליתן לכהן והשני' מותרת לזר, ועי' באגודה סוף חלה שכ' שא"צ להרים ובביאור הגר"א בירו' חלה פ"ד ה"ד משמע שאם נתערבה בפחות מק' בטלה אבל צריך להרים ואם נתערבה בק' א"צ להרים, ודעת הרמב"ן סוף ה' חלה ורשב"א בפסקי חלה ש"ד וכן הסכים המאירי בפ"ד דחלה מ"ו דשוה בשוה אין מתבטלת ודוקא ברוב חולין מתבטלת ועי' ברש"ם חלה ע"ה ב' בשם רבנו שמחה תלמיד רש"י דלכתחלה כשרוצה לבטלה צריך רוב אבל בדיעבד אם נתערבה אפי' שוה בשוה בטל. ודעת תוס' בבכורות כ"ז א' וכ"כ בסה"ת ה' חלה סי' ע"ט פ"א דדוקא לאכלה לכהן בימי טומאתו מתבטלת ברוב אבל להתיר לאכלה זר צריך ק"א כדן חלת א"י ועי' בש"ך יו"ד סי' שכ"ג סק"ג ובפ"ת שם בדעת הרא"ש. ועיין דרך אמונה שם ס"ק קטו

²¹ ש"ך יו"ד סי' שכ"ג ס"ב

²² חלת לחם:

²³ דעת תוס'

²⁴ ביו"ד סי' שכ"ג סק"ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ע"ה, וי"א²⁵ דבכל גווני אין לתת לכהן ע"ה ולא התירו אלא לכהן שאין אוכל חולין בטהרה.

ה. גזירה שמא יעלה באילפס ראשון ... העוף ... לא עולה ולא נאכל

כבר התבאר לעיל דף קג: שבשר בהמה²⁶ או אפילו חיה ועוף אסור להניחם על שולחן שאוכל שם מאכלי חלב. וכן להיפך²⁷, כדי שלא ישכח²⁸ ויבוא לאוכלם ביחד²⁹.

לאחר אכילה³⁰ מותרים להעלות, אף על גב שאוכל דברים אחרים ולא גזרינן שמא יאכל.

מי שאכל בשר שאסור לו לאכול חלב בתוך שש שעות, מותר לשבת עם אוכלי חלב³¹. מי שאכל בשר, מותר לו לעסוק במאכלי חלב תוך השש שעות. אך אם דרכו לאכלם בשעת עבודתו, חייב לכתוב פתקא שיזכיר לו דאסור לאכלם או לבקש שומר לשומר.

²⁵ רע"ב פ"ד דחלה מ"ח [וכ"כ הרא"ש בה' חלה סי' י"ד בשם הר"ש אבל לפנינו בר"ש אי' בדברי רבנו] ומש"כ בת"ט שם כבר הקשה עליו בתוס' אנשי שם.

²⁶ שו"ע ונו"כ פה א

²⁷ ש"ך א

²⁸ וכן הוא לשון הרמב"ם (פ"ט ה"כ). ואף על גב דבגמרא (ק"ד ע"ב) נאמר שמא יעלה באלפס רותח כלי ראשון. יש לומר דרמב"ם ס"ל דכל זה לרב יוסף דדייק [ד]בשר [עוף] בחלב דאורייתא דאם לא כן הא הוי גזירה לגזירה, דאינו אסור מתורה רק דרך בישול, ולכך הוצרך לומר דיעלה באלפס וכו'. אבל לפי דקיימ"ל כאביי (שם) דבשר [בחלב] בעוף מדרבנן, ומ"מ גזרינן גזירה לגזירה, א"כ אין צריך לומר דחששו לאלפס, רק פשוט דיאכלנו יחד, ואי דהוי דרבנן, מה בכך, אף לאיסור דרבנן חששו, וגזרו הרחקה מפיו. ואתי שפיר. פלתי שם

²⁹ ואשמעינן דלא תימא כיון שצריך לשהות שש שעות לא חיישינן משא"כ בשר על שולחן שאוכל גבינה חיישינן שמא יהא סבור שבלעו הגבינה ויאכל יחד כשהם עדיין בפיו דומה למ"ש בפ"ק דשבת במשקין דתרומה לכן כתב דודאי הוה גזירה לגזירה אלא שמא יעלה באלפס רותח וכדומה פשיטא דהוא הדין גבינה על שולחן שאוכל בשר דאסור להעלות. שפ"ד שם א

³⁰ ח"י הפלאה שם

³¹ נראה פשוט דאם אין שם בשר על השולחן הגם שלא סילק ובירך, אף אם עדיין אוכל שאר דברים, תו מותר לחבירו לאכול עליו גבינה ולא חיישינן שמא יאכל ממנו כיון דהוא דרבנן, והגזירה שמא יעלה באלפס רותח לא שייך עוד כיון שאין כאן עוד בשר על השולחן, וכן הוא פשטות הגמ' דדוקא בעת שאוכל הבשר, דלא כשו"ת בית יעקב סי' י"ב, ועיין בפ"מ כאן [מ"ז ס"ק א] ובכנפי יונה, והנראה ברור כמ"ש. יד יהודה שם א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ו. באיזה שולחן אמרו בשולחן שאוכל עליו אבל בשולחן שסודר עליו את התבשיל נותן זה בצד זה ואינו חושש

עוד התבאר שם מותר להניח³² אפילו באותו שולחן בשר וחלב לסדרם אם בעת אין אוכלין בו כגון על גבי ויטרינה או על השיש שבמטבח שרגילים לצקת אוכל מהקדרה לצלחת, וכדומה. מותר ליתן זה בצד זה כשהם מורחקים מעט ואם הם קרובים מותר רק בכוסים³³. והדין כן גם בבשר בהמה³⁴.

וכשמסדר דברי מאכל על שלחן שאחר כך יאכלו עליו שנים זה בשר וזה גבינה, אף שבאותה עת אין אוכלים שם, גם כן צריך ליתן היכר בין הבשר והחלב והוא באופן שאין לחוש שישפוך אחד בשני.

מצד הדין מותר לכתחלה להניח מצרכי מזון במקרה, כלי שיש בו תבשיל בשר, אצל כלי שיש בו חלב, ואין לחוש לשמא יפול מתבשיל הבשר לתוך החלב, או להיפך, שכל איש נזהר בזה, שלא יפלו מזה על זה³⁵ אולם אם מניחם קרובים זה האצל זה או זה מעל זה צריך שיהיהו מכוסים או עכ"פ התחתון מכוסה. וכל שכן שבדיעבד אם הניח אחד אצל השני אינו אוסר, שאין חוששין שמא נפל מאחד לשני.

ז. כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם

³² שו"ע ונו"כ שם

³³ ביד אברהם כתב וצריך לומר דמיירי [שהם] מכוסים, דאם הם מגולים אסור לכתחילה, כמו שכתוב סימן צ"ה סעיף ה' ו' [בהגדה] דאסור להניח כד של בשר אצל כד של חלב דשמא יפול מזה לזה. ועיין דרכ"ט ט ואולי י"ל דעדיפו שלחנות שלנו בזמננו גם משלחנות שלהם שסודר עליו התבשיל שיכול להיות שהי' ג"כ קמץ והי' עומד הכלי של בשר סמוך ממש אצל הכלי של חלב ויש חשש שמא יפלו מזה לזה משא"כ בשלחן שלנו שהוא גדול וזה עומד בצד זה וזה עומד בצד זה ויש הפסק גדול בנתיים ע"כ מסתבר דאפי' כשאינם מכוסים שרי.

³⁴ דכאן אפילו לכתחילה אין להחמיר, דיש כאן כמה נותן טעם, מן התבשיל של בשר לשלחן, ומן השלחן לקדירה השניה של חלב, וכולי האי ודאי לא חיישינן שיהא הבליעה נפלטת ביבש. ומיהו ישראל קדושים הן, נהגו ליחד ספסל לבשר לבד ולחלב לבד. יד אברהם שם

³⁵ עיין דרכ"ט ז' שהביא בכנה"ג בהגהות הטור אות ד' שהוכיח מלשון הרי"ז דהא דאמרינן דאסור להעלות בשר וגבינה על שלחן א' ומפלגינן בין שלחן שאוכל עליו לשלחן שמסדר עליו התבשיל היינו דוקא בזמנם שכל א' הי' אוכל בשלחן קמץ בפני עצמו ולא הי' מקום לסדר המאכלים בשלחן שאוכל עליו אבל בשלחנות שלנו מותר אלא שצריך הכירא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

כבר התבאר במסכת מגילה דף טו. שכל שאינו אומר דבר³⁶ בשם אומרו³⁷ עובר בלאו, והאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם. וצריך לפרש ממש שם האומרו, ואינו מספיק לאומרו ברמיזה, או בסימן. לפיכך כשאומר שמועה בשם רב פלוני שהוא גם אב בית הדין, לא יזכיר רק אב בית הדין אר כך וכך, אלא יזכיר את שמו³⁸.

אולם למרות שכמזכיר שהמאמר יוצא ממקור האמת והוא מאמר חז"ל מובן מאליה כשזוכר מי בעל המאמר, הנכון להזכיר מי בעל המאמראך אם אינו זוכר כבר יצא ידי חובתו במה שאומר שהוא שהוא מאמר חז"ל³⁹.

גם אם חבירו מוחל שלא יזכיר בשמו צריך לאומרו בשמו. שסגולת הענין לקרב גאולת ישראל, ואין מחילת חבירו למנוע הטוב מישראל⁴⁰.

אם איזה אחרון מביא דברי הספר הקודם לו שהביא בשם הקדמונים, אין צריך להזכיר אחר"כ רק האחרון והראשון, ולא האמצעיים⁴¹.

אם בא לחלוק להשיג, או לסתור דברי חכם אחר, אין חייב להזכיר את שמו אלא יכול לומר שמעתי מחכם אחד⁴² וכדומה.

אם חבירו קדמו באמירת חידוש דין וכיו"ב והוא שמע מפיו או משמו אלא שהוא קיים הדין מטעם אחר, צריך לאומרו משמו, ויאמר ג"כ שסבור כמותו אבל לא מטעמו. שהרי עב"פ חבירו העירו על זה⁴³.

³⁶ במנן אברהם סימן קנו ס"ק ב "כל שאינו אומר דבר בשם אומרו עובר בלאו" ועיי"ש במחה"ש שכתב שלא מצא דבר זה. אולם עיין שע"ת שם ס"ק ב שבבית אפרים על טריפות בהקדמה לח"ב שמקור הדברים מתנחומא פ' במדבר פסקא כב, וז"ל "א"ר חזקיה בשם רבי יוחנן כל שאינו אומר דבר בשם אומרו עליו הכתוב אומר (משלי כ"ב כ"ב) אל תגזול דל", ובספר חסידים (אות תקפ"ו) מביא זאת בשם ספרי ויליף לה מ'לא תשיג גבול רעך' (דברים י"ט י"ד).

³⁷ ואם הוא דבר הכתוב לספר וזמין לעין כל עיין שו"ת משנה הלכות חלק י סימן שש שיצא לחדש שאין בזה דין האומר דבר "דכל שהדברים מפורסמים וכ"ש שנדפסים בספר כה"ג זיל קרי בי רב הוא ונעשה כתורה שבכתב דליכא ביה משום אומר דבר".

³⁸ חכמת שלמה על שו"ע או"ח קנו א מגמ' גימין טו. וכיון מששלקי בתיקו יש להחמיר כדי שלא יעבור בלאו.

³⁹ שו"ת חלקת יעקב אורח חיים סימן מו

⁴⁰ דנהי דנימא דמטעם גזילה מהני מחילת חבירו, מכל מקום הרי הוא מתהלל במתת שקר, ועובר על גניבת דעת רבים ומתעמף בטלית שאינו שלו. עי' ש"ך יו"ד סי' רמ"ב סקמ"ג. שו"ת אפרקסתא דעניא חלק ד – עניינים שונים סימן שעא

⁴¹ חכמת שלמה שם. ועיין שו"ת באר משה (שמרן) חלק ד סימן יט שהאריך בזה ויצא לחלק כמה חילוקים.

⁴² פסקי תשובות הערות סימן קנו הערה 245

. שערי הלכה ומנהג (מכתבי האדמו"ר מליובאוויטש זצ"ל) או"ח סי' ק"ב
⁴³ שו"ת אפרקסתא דעניא שם

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

אולם אם הוא אמרו מקודם ואח"כ שמע שגם חבירו אמר כך, פשיטא שאפי' כווננו גם לטעם אחד, אינו מחויב לאומרו בשם חבירו, אם לא כשרוצה להסתייע ממנו.

כשאינו יודע על בוריו בעל המאמר, וגם נוסח המימרא מגומגם בפיו, מחויב לומר זאת לבל ייכשל, במדבר שקר תרחק⁴⁴.

ועיין ברכות דף כז: ששם נתבאר שהאומר דבר שלא שמע מפי רבו גורם לשכינה שתסתלק מישראל

ולכן לא יאמר דבר שלא שמע מרבו⁴⁵, עד שיזכיר שם אומרו. שסתם מה שהתלמיד אומר סוברים השומעים שמפי רבו שמע⁴⁶, ואם לא שמעו מפיו צריך להודיעו מפי מי שמע.

שמועה ששמע מרבו רשאי לאומרו בסתם. אך אם למד לפני שנים לא יזכיר דבר שלמד מאחד מהם בסתם. שהרי צריך לומר דבר בשם אומרו ובזה לא ידעו ממי קיבל. אין דין זה נוהג בזמנינו, שסתם מה שהאדם אומר סוברים העולם שהוא מפי עצמו. אך מ"מ ודאי שאסור לומר בסתם, וכ"ש משם עצמו. דבר ששמע מאחרים דהוי מתעטף בטלית שאינו שלו.

**ח. תנא אנרא חמוה דרבי אבא עוף וגבינה נאכלין באפיקורן
... בלא נטילת ידיים ובלא קינוח הפה ... עוף וגבינה אין
בשר וגבינה לא ... הני מילי בליליא אבל ביממא הא
חזינא**

אכל גבינה⁴⁷, מותר לאכול אחריו בשר, מיד, ובלבד שיעיין ידיו שלא יהא שום דבר מהגבינה נדבק בהם. ואם היה בלילה, שאינו יכול לעיין אותם היטב, צריך לרחצם. וצריך לקנח פיו ולהדיחו בדרך שיבואר להלן דף קה.

⁴⁴ שו"ת חלקת יעקב שם.

⁴⁵ רמב"ם הלכות תלמוד תורה פרק ה הלכה ט

⁴⁶ עיין כס"מ שם

⁴⁷ שו"ע ונו"כ פט ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

במה דברים אמורים, בבשר בהמה וחיה. אבל אם בא לאכול בשר עוף, אחר גבינה, אינו צריך לא קינוח ולא נטילה. ויש מחמירין⁴⁸ להמתין אך נהגו⁴⁹ להקל⁵⁰ מלבד גבינה קשה כמו שיבואר ל הלן דף קה. בעזרת ה' יתעלה.

י"א⁵¹ שאם יש נר שדולק ומאיר יפה אין צריך נטילה. וי"א⁵² שצריך רחיצה אף ביום. האוכל במזלג י"א⁵³ שאין צריך ליטול ידים כדי לאכול בשר בין ביום ובין בלילה, ויש שהקילו⁵⁴ רק בשעת הדחק ע"י עיון היטב בידי.

⁴⁸ בב"י (אורח חיים סימן קע"ג) ויש מחמירין על עצמם שלא לאכול בשר אחר גבינה בסעודה אחת מפני שכתוב בספר הזוהר (פרשת משפטים קכה.) וז"ל אשכחן דכל מאן דאכיל האי מיכלא כחדא או בשעתא חדא או בסעודתא חדא, ארבעין יומין אתחזיא גדיא מקלסא בקלפוי לגבי אינון דלעילא, וסייעתא מסאבא מתקרבין בהדיה, וגרים לאתערא דינין בעלמא דינין דלא קדישין. ואי אוליד בר באינון יומין, אוזפין ליה נשמתא מסטרא אחרא דלא איהי קדישא עכ"ל. וכבר כתב המרדכי (חולין סי' תרפז) שמחיר"מ (תשובות דפוס פראג סי' תרטו) היה נוהג שלא לאכול בשר בהמה וחיה אחר גבינה, לפי שפעם אחת מסעודה לסעודה מצא גבינה בין שיניו, גזר להחמיר על עצמו. ואין זה כחולק על התלמוד ולא כמוסיף שהוא גורע, דהא חזינא פרק כל הבשר אנא להא מילתא כחלא בר חמרא וכו' וכל חד מצי לאחמורי אנפשיה לעשות משמרת, ובעוף אני מיקל כיון דגבינה ועוף נאכלין באפיקורן ע"כ. והא ודאי שהוא ז"ל לא ראה ספר הזוהר ואפילו הכי היה מחמיר על עצמו משום מעשה שהיה. ואע"פ שהיה מיקל בעוף, היינו לפי שלא ראה ספר הזוהר, אבל אנו שזכינו לראותו, טוב ונכון להחמיר אפילו בבשר עוף.

⁴⁹ וכן הרמ"א (אורח חיים סימן תצד): ...בשבעות... ונוהגין בכל מקום לאכול מאכלי חלב ביום ראשון של שבועות; ונ"ל הטעם שהוא כמו השני תבשילין שלוקחים בליל פסח, זכר לפסח וזכר להגיגה, כן אוכלים מאכל חלב ואח"כ מאכל בשר. וצריכין להביא עמדם ב' לחם על השלחן שהוא במקום המזבח, ויש בזה זכרון לב' הלחם שהיו מקריבין ביום הבכורים. ומב' שהרמ"א לא חשש לזוהר בסעודת מצוה של שבועות ומתיר לאכול בשר אחר גבינה באותה סעודה.

⁵⁰ בהשערי תשובה (או"ח סימן כ"ה ס"ק י"א) כתב דהחכם צבי (סימן ל"ו) כתב בשם הרדב"ז (ח"ד סימן ל"ו) דאם הדין לא מפורש בהדיא בש"ס ופוסקים הפוך מדברי הקבלה, יש לילך אחרי הקבלה. וכן כתב הגר"א (ס"ק א'). ועוד עיין בהלבוש (לבוש התכלת או"ח סימן קע"ג סעיף א') כתב דעיקר הקפידה של הזוהר היא שלא לאכול חלב ובשר בסעודה אחת אבל אם אוכל ממין השני תיכף אחר ברכה מ"ז מותר ואין צריך להמתין כלום. וכ"כ הפמ"ג (שפ"ד ס"ו). וכ"כ המסגרת השולחן (כלל מ"ו ס"ק ז'). אך הפר"ח (ס"ק ו') והפר"ת (ס"ק ו') כתבו דלזוהר צריך להמתין שעה, חוץ ממה שמברך ברהמ"ז באמצע. וכ"כ השל"ה הקדוש (מס' שבועות ד"ה ההפטר).

⁵¹ המהרש"ל (יש"ש חולין פ"ח סימן י') וכן כתב רבנו ירוחם (נתיב ט"ו חלק ה' אות כ"ז)
⁵² הטור כתב וז"ל וה"ר פרץ כתב יש לרחצם אף ביום לפי שפעמים שהגבינה שמנה ונדבקת בלחלוחית הידים ולא אדעתיה. והלבוש (עמרת זהב) כתב דכבר נוהגין כרבינו פרץ.

⁵³ הפר"ח (ס"ק ט') הערוך השולחן (סעיף ח') והבאה"ט (ס"ק ה').
⁵⁴ הפמ"ג (שפ"ד ס"ק כ')

תרימות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

